

DE BALLOTTERING

Strijdblad voor de Kiezing van den Werkrechtersraad

Doet Zondag allen uwen plicht en de overwinning is verzekerd
In massa gestemd onder **KOEKENAAS!**

Ten zege! Ten zege!

Nog drie dagen, vrienden, en dan moet ge voor de tweede maal in het vuur!

Moedig in 't gelid en ten strijd, mannen.

Den 28 Maart hebt gij getoond, dat wanneer de gentsche socialistischen strijden, zij overwinnen moeten.

Wij hadden 14 dagen geleden onze zegepraal voorspeld, wij hebben hem gehad. Nu weer zeggen wij U: mannen stout en fier op en zondag avond, vieren wij de schoonste davering, die de dompers ooit in hunne verradersloopbaan tegen gekomen zijn.

De gentsche socialistischen hebben getoond wat zij kunnen als zij willen.

Sedert maanden en maanden werden zij geprikt, geplaagd, lastig gevallen door eenige dozijnen insecten, gelijk die vuile vliegen die het wagen de sterkste dieren, te gaan hinderen met hunne venijnige steken.

Dit alles duurt zoolang tot wanneer het beest met der staart kwispelt om geheel den zwerm terug te jagen naar de water-closets en lavatorys waar zij in hun natuurlijk element zijn.

Het is voldoende dat de socialistische partij hare vlag breed ontpleoide, stout met hare beginselen voor den dag trad, om de lasterbende beschaamd achteruit te drijven in het diepste harer krochten, waar zij samenzwert tegen de werkende klasse.

Wij hebben daar overigens nooit aan getwijfeld.

Het doel dat wij ons voorstellen is edel, beschavend, reddend.

Wij willen de armoede uitroeien, de bron van alle kwaad, de moeder der misdaad, der onwetendheid der ontucht, der dronkenschap, der verbeesting onder al hare vormen.

Wij willen de vleugels knippen der grenzelooze fortuinen die van hun bezitters wezens maken vol van trots, vooroordeelen, gemakzucht en dierlijk genot.

Wij willen arbeid voor iedereen, geen recht op een anders kosten te leven aan wie ook. En eens het stoffelijk bestaan der menschheid gewaarborgd, dan hopen wij in hare eendeloze zedelijke verfijning en ontwikkeling.

De mensch matig werkend, ontdaan van de ikzucht om fortuin te vergaren of den droevigen prikkel der noodwendigheid om een kroete brood te veroveren, zal eens zijne maag bevredigd, zijne aandacht schenke aan de ontwikkeling van zijn hart en zijne hersens.

En zelfs indien wij ons bedrogen in ons ideaal!

Indien onze wenschen eene vrome begeerte moesten blijven, verdienden wij dan al den laster, den smaad, de vervolging, waarvan wij het voorwerp zijn geweest?

Heeft men van dokter Koch gezegd, dat hij een slechterik was, omdat zijne lympe den verwachten uitslag niet heeft opgeleverd om de toring te genezen?

Is Christus min eerbiedwaardig omdat hij nutteloos zijn bloed heeft vergoten en het christendom den vrede in de wereld niet heeft kunnen herstellen?

Altijd en overal hebben wij bij onze tegenstrevers de goede inzichten weten te erkennen, en dat doen wij nog dagelijks. Wij zijn nooit met dezelfde munt betaald geworden. Hoe meer goed wij poogden te stichten, hoe meer men ons aanviel, ons lasterde en vervolgde.

Maar wat geeft dat!

Wij zijn gelijk de kleine jongens, hoe meer schoppen wij krijgen hoe groter wij worden.

Hoe meer men ons bevecht met leugens, hoe meer vertrouwen wij stellen in de kracht onzer beginselen.

Daarin schuilt onze kracht, onze hoop, dat verzekert onze toekomst.

Dat is 't geheim van onzen vooruitgang van den 28 Maart en van onze overwinning Zondag aanstaande.

Op dan, kameraden, op gezellen, gij allen die ons ideaal deelt, geloof in de toekomst der werkende klasse.

Op, met geestdrift en geloof!
Ten zege! Ten zege!

Werkers!

Vergeet niet dat de dompers eerst dan gesticht werden wanneer het werkvolk machtig werd en op het punt stond zijne rechten te veroveren.

Wat zij wilden, was die opko-

mende en snel klimmende macht breken.

Aan hen die
tegen ons stemden!
Medewerklieden!

Zondag laatsleden hebben wij slag geleverd; de werkende klasse heeft getoond wat zij wilde. Nooit was hare uitspraak zoo klaar zoo wilskrachtig als ditmaal.

Sedert verscheidene maanden werd alles beproefd om de gentsche werkersbevolking aan te zetten zich los te scheuren van de socialistische partij, hare vlag te verloochenen.

Gij weet het allen: niets is daarvoor onbeproefd gelaten.

Met eene verpletterende meerderheid heeft de werkende klasse geantwoord: « Gij hebt de partij gelasterd, hare vlag bevuild, wij blijven haar getrouw. Vooruit is goed, het socialisme is de redding, onze drapeau blijft rein en ongeschonden. »

Aan deze uitspraak, die deze is uwer klasse, moet gij U onderwerpen; zij moet U doen nadenken en U aansporen tot nader onderzoek.

Wij gaan U zeggen waarom:

Degenen die voor het socialisme stemden zijn werklieden zooals gij. Evenals gij hebben zij de spot-, schimp- en lasterschriften gelezen, waaronder men de socialistische partij trachtte te begraven. En, beter dan gij konden zij oordeelen wat er daar waar van was. Zij zijn leden van Vooruit, velen zijn bestuurders, anderen zijn bedienden. Zij kenden Ansele en Van Beveren en andere partijgenooten die men lasterde, van dichtbij. Zij waren dus beter geplaatst dan gij, om een onpartijdig oordeel te vellen over wat er geschreven, wat er gezegd werd.

De werkende klasse heeft aan onze tegenstrevers geantwoord: « Gij liegt! » Met ons zult gij moeten erkennen, dat die uitspraak onpartijdig en oprecht is.

Immers, de beschuldiging, dat Vooruit tyrannie uitoefent op de werklieden, is belachelijk.

Ziet rondom U, gij werkt met socialistischen, zij zijn meestal de meerderheid op uwe fabriek, in uwe werkhuizen. Welke dwang kan Vooruit nu meer op hen uitoefenen dan op U?

Er zijn andere vakbonden, andere samenwerkings waar zij lid kunnen van worden; zij kunnen, indien zij willen, zich onthouden van deel te maken van gelijk welke partij. In wat kan Vooruit hen dwingen anders te handelen dan zij het doen?

Kunnen wij de 7300 socialistischen, die voor ons stemden, hun werk ontnemen; kunnen wij hen werk geven, wanneer zij het verliezen?

Juist het verkeerde is waar, want wanneer zij geene socialistischen zijn zullen zij nog eerder een potje mogen breken dan anders en Vooruit kan geen werk schenken aan een werkmans op honderd.

Dat weten onze leden en dat weet gij zelven ook wel.

De socialistischen hebben dus vrij gestemd.

Eh wel, Medebroeders, tot welke opinie gij ook behoort, wij vragen U dat gij U aansluit bij de meerderheid uwer werkgezellen.

De verdeeldheid onzer klasse is het grootste wapen in de handen onzer vijanden, de ergste struikelblok onzer bevrijding.

Die verdeeldheid is nooit door iemand erger bekampt dan door ons, omdat wij overtuigd zijn dat onze strijd een strijd is van klasse tegen klasse, van armen tegen rijken.

Zoolang eene minderheid beschikt over al de middelen die de menschheid noodig heeft tot haar bestaan, zoolang zal de meerderheid onderworpen en afhankelijk blijven van de minderheid. En die slavernij zal vergrooten, Medewerklieden, naarmate de samentrekking der groote kapitalen de vorming verhaast der naamloze genootschappen en het machienwezen den handenarbeid verdringt en den broodstrijd zal komen verscherpen.

Wij beven wanneer we denken aan de toekomst, wanneer de werkers onverenigd zouden blijven. Maar wij rillen en huiveren wanneer wij bedenken, dat de werklieden verenigd zouden zijn in vijfandige groepen, die elkander zouden ondermijnen, verpletteren, om het kapitalisme triomfantelijk zijne vlag te laten planten op den stapel der slachtoffers, bezweken in dien broedermoordenden strijd.

Werkjongens zijn reeds tegen ons georganiseerd als gendarmen, soldaten, politieagenten om ons neer te schieten; als gevangbewakers voor onze kerkers; als mouchards om ons te bespieden.

Wilt gij dan eeuwig georganiseerd blijven om uwe arme klasse zedelijk te vermoorden, om haar 't geloof en den geestdrift te ontnemen die zij, te midden harer armoede, noodig heeft om haren pijnlijken strijd te voeren?

Wilt gij de werkende klasse op haren eeuwigden tocht, op haren steilen calvarieberg doen bezwijken onder haar kruis, — dit kruis van rente, kanonnen- en pieziervleesch, politieke vernedering, maatschappelijke verachting, — dat zij zweet en bloedend sedert een wien voortsleept?

Wilt gij de slaven zijn, die in den bevrijdingsoorlog van Amerika met hunne meesters tegen hunne bevrijders vochten?

Wilt gij de judassen zijn, die uwe broeders levert aan het kapitalistisch monster dat eerst ons, dan U zelven zou verslinden?

Gij kunt, gij zult dit niet willen, Medebroeders. In naam uwer moeders, die bezweken onder 't juk en in haren ouden dag misschien — ijselijk genoeg — het genadebrood der hospicie moesten eten;

In naam uwer afgesloofde voor hunnen tijd gestorven vaders;

In naam uwer zusters en broeders, die ook hun tol betaalden aan 't kapitalisme;

In naam der werkeloozen, die te vergeefs smeeken om arbeid, om brood voor hunne familie;

In naam van allen, die door armoede tot misdaad, tot ontucht vervielen;

In naam van alle verdrukten, van allen die door strijd, door eendracht, door eene betere maatschappelijke regeling tot vrede en welstand willen komen;

Broeders, wij bidden U, komt, komt tot ons! Hier uwe hand, aan ons uw hart, gij behoort tot de onzen; men heeft U verleid, ons uwe liefde gesto'en!

Komt, komt gij allen die tegen ons streeft, opdat wij zondag samen het feest der verloren zonen, der verdwaalde broeders vieren.

Komt! Komt! Komt!

Elke goede socialist die in de mogelijkheid gesteld is, zal Zondag morgen om 8 ure deelnemen aan den stoet.

Wat baat de laster?

Het is eene uitgemaakte zaak, dat de socialistische chefs van Gent, de grootste schelmen zijn die onder de zon loopen.

Onnoodig daar verder op aan te dringen, iedereen weet het.

Vooruit is de slechtste aller instellingen, waarbij de mijnen van Siberië in vergelijking paradijzen mogen heeten.

Boven Vooruit prijkt het opschrift van Dante's hel: Wie hier binnen treedt laat alle hoop varen.

Wij vertellen hier niets nieuws, want dat ook weet iedereen.

Het is op grond van al de ondeugden der oppergaaien van Vooruit en de schanddaden in die inrichting gepleegd, dat de dompers de werklieden aansporen, te stemmen tegen het socialisme en voor het kapitalisme.

Daar is geen tusschenweg, men is socialist of men is het niet, eene deur is open of toe.

Eh wel wij moeten de chefs der dompers beleefd doen opmerken, dat zij groote potuilen zijn.

Niet de slechtheid der socialisten is hier de hoofdzak, maar wel de goedheid der rijken, der regeerders, van hen die over de macht en de middelen beschikken om al het goede te verwezenlijken dat zij willen en dat doen zij niet.

* *

Wij gaan het bewijzen.

De Gentsche fabrikanten beloofden aan de wevers op de vier getouwen 10 ure werk en 24 fr. zeker.

Geen enkele volbrengt deze verplichting; allen laten hun woord protesteeren gelijk bankroetiers.

Een wever gaat nu bij zijn christelijken meester Jos. de Hemptinne en verzoekt beleefd of het niet mogelijk is zijne 24 fr. te bekomen en zijn 10 ure werk.

De fabrikant antwoordt hem: vriendje Ansele is een tyran; de socialist zijn godloochenaars. Slecht volk vriendje, slecht volk geloof mij.

En dat is al!

De continuesmeisjes vroegen en streken om 20 centiemen per uur te kunnen verdienen.

De dompers betoonden hen dat zij mis waren en Beerblock een afschuwelijke oud veroordeelde was.

De spinners willen controol op hun werk, omdat zij bestolen worden.

Zij verkrijgen dit niet, maar men verklaart hen dat men in Vooruit 30-trenskens per uur moet maken.

De metaalbewerker klagen over het zweetstelsel in al de ateliers ingevoerd.

Men antwoordt plechtig op hunne klachten dat Van Beveren zijn zoon vrij kocht.

De schilders en metsers vragen nu opslag met het goed seizoen.

Er is veel kans dat men hen aan 't verstand zal brengen, dat Emilie Claeys eene slechte vrouw is.

De werklieden vragen de afschaffing der bloedwet, een pensioen in hunne oude dag, wat meer vakscholen in de plaats van kazernen en gendarmerien.

Men antwoordt hen met de margarine van Vooruit, de moorden der Communards, de verslagen van den gemeenteraad van Seraing of Quaregnon van Roubaix of Marseille.

* *

Die flauwe grap moet een einde beginnen nemen; in elk geval zien de werklieden er klaar in en zeggen zij

het niet luide, zij mompelen ten minste binnen 's monds:

“Wat geeft het mij of Ansele een tyran is, of Van Beveren zijn zoon vrijkoopt, of Vooruit margarine of boter verkoopt, wat Carrette doet te Roubaix en Roger te Quaregnon.

“Wie in Vooruit gaat, doet het vrijwillig, wie met Carrette of Roger tevreden is, stemt ervoor.

“Het is mijn loon, het is mijn recht dat ik eisch, het is de verzekering van mijnen ouden dag, de middelen om mijne kinderen te kunnen onderwijzen, dat wil ik, dat moet ik hebben.

“En dat alles kunt gij geven, gij fabrikanten, gij grondeigenaars, gij kapitalisten die beschikt over alles.

Dat zijt gij mij schuldig en tot hier toe is het niet uitgemaakt dat Pier, zijn schuldeischer Jan kon betalen, door hem te zeggen dat Paul een grooten schurk was.

Ziedaar het waar terrein der discussie.

En zoolang wij aantoonen dat er hervormingen zijn die goed, noodig en mogelijk zijn, dat de rijke ze kunnen maar niet willen doorvoeren, zoolang is al de laster der dompers boter aan de galg, Sunlicht zeep nutteloos verspilld om de kapitalistische negers wit te wasschen.

Merlanert U, werklieden, dat de kleinste loonen betaald worden en men 't meest uren werkt daar waar de dompers alleen heer en meester zijn.

Wevers, vlasbewerker, timmerlieden, metsers zullen dat met cijfers bevestigen!

Zoo verdedigen de dompers de werklieden!

In de vlasfabriek van St-Pietersnieuwstr. slaat een vlieger af van de spil van een bommolen, met het ongelukkig gevolg dat het bankmeisje hem op haar been krijgt.

Zij valt bewusteloos neer en is zoo erg verwond dat zij in het hospitaal weken lang moet verzorgd worden.

Het meisje is negen weken thuis, zij krijgt geen cent ondersteuning van de fabriek.

Eindelijk, door nood gedwongen — want zij is moeder van twee kinderen, gaat zij met het been nogomwonden, naar de fabriek om haar werk te hernemen.

Daar wordt zij weggezonden. Er is voor haar geen werk meer.

De vrouw was reeds van 1875 tot heden, dus 22 jaar, in dienst der fabriek. Zij is natuurlijk van de jongste en vlugste niet meer, en daarom moest ze weg.

Wij maken dit in «Vooruit» bekend, en het blad van de dompers zegt dat wij de fabrikanten aanvallen en 't gelooft niets van 't geval van dat meisje.

Wat zegt zij daarvan, werklieden?

Dat noemen nu de dompers rechtvaardig handelen en de belangen der werklieden voorstaan!

Als zij in den Raad zetelen en er zou zulk geval besproken worden, naar hunne handeling en medegevoel met de werklieden van heden te rekenen, kan men verzekerd zijn nog zonder de dubbele stem van den voorzitter veroordeeld worden.

De dompers zijn de vijanden der werklieden, zij belasteren en helpen den arme zoo zeer verdrukken als de rijken zelve.

Uit den Raad met hen! Verdediging en hulp moet het volk hebben! Dat vindt het enkel bij de socialist!

Geene onthoudingen!

De houding der liberale werklieden

Op de algemeene vergadering van zondag namiddag werd de houding besproken welke de Liberale Werkers-verdediging te nemen heeft bij de balloteering van den 11 April voor den Werkrechttersraad. Verscheidene leden voerden het woord, waarna met algemeene stemmen het volgende besluit werd aangenomen:

Besluit:

“Gezien wij liberale werklieden anticlericaal en antisocialist zijn;

“Gezien wij een verraad tegenover de liberale partij in 'talgemeen zouden plegen moesten wij de leden aanmoedigen voor deze of gene partij te kiezen in de balloteering van 11 April;

“Gezien geene der partijen onze medewerking heeft aangevraagd;

“Beslist

de algemeene vergadering der Liberale Werkers-verdediging in de balloteering niet tusschen te komen, laat hare leden volkomen vrijheid te handelen volgens hun goeddunken.”

Wij hadden liever de liberale werklieden eene krachtiger, openhartiger houding zien aannemen.

Ziehier wat Vooruit daarover schrijft:

Zij hebben te kiezen, tusschen het klerikalisme en het socialisme.

Het eerste is de ontkenning, de verloochening van het liberalisme, het is de kerk, meester willende wezen over de regeeringen, over de opvoeding, over geheel het menschelek leven, de terugkeer naar het verleden.

Om een beetje gewetensvrijheid te veroveren, zijn er duizende lijk gevallen, de uitmoording der Albigenzen, de Bartolomeusnacht, teekenen bloedige stippen aan in de geschiedenis en de dagelijksche feiten bewijzen ons, dat de klerikale partij van haar verleden niets heeft vergeten, niets heeft verloochend, niets heeft geleerd.

Stemmen voor de klerikalen is dus het verleden van het liberalisme verloochenen, de reden van zijn bestaan zelve opschorsen.

Het socialisme is niet alleen op wijsgeerig gebied, de erkenning van het liberalisme, het is zijne volledige, zijne logieke ontwikkeling.

Niemand meer dan de socialist wil de gewetensvrijheid, dat elk godsdienstig of ongodsdiensig mag wezen naar willekeur en dat de verdraagzaamheid in alles de betrekkingen tusschen de menschen verzachtte en verbeterde.

Vrijheid voor den geloovige, vrijheid voor den ongeloovige, eerbied aan allen, gelijkheid voor allen in den Staat, voorrechten aan niemand, ziedaar onze leus.

Wij zelven hebben te veel onder vervolgingen te lijden gehad, om ze niet te verafschuwen.

Waarin verschillen wij dan met de liberalen?

Dat zij de vrijheid wilden in woorden, de vrijheid voor de bourgeoisie, den priester in dienst van den Staat en de Staat aan de bourgeoisie, de werklieden buiten overal.

Dat was de vrijheid voor hun eigen zelve, de vrijheid om anderen te onderdrukken.

Dat willen wij niet. Wij meenen, dat de vrijheid slechts in feite bestaat, wanneer de mensch, stoffelijk onafhankelijk is, wanneer hij niet moet zwijgen, of spreken op commande en zeggen wat hij niet denkt en zwijgen wat hij wel zou willen zeggen, omdat zijn brood er van afhangt.

Zoolang de mensch het woord moet spreken van hem wiens brood hij eet, zoolang is er geen waar liberalisme, geen ware gewetensvrijheid.

Daarom zijn de socialist alleen logieke liberalen, die de vrijheid niet in woorden maar in daden willen huldigen.

Aan de liberale werklieden nu te kiezen.

Luisteren zij naar de ingeving van hun geweten, dan zullen zij voor de socialist stemmen, evenals de katholieke werklieden zelve, die met ons allen moeten willen dat de godsdienstige en andere opzien vrij zijn.

En die vrijheid kan eerst dan bestaan, wanneer het stoffelijk leven van iedereen die werkt en zijn plicht doet gewaarborgd is.

Zij zijn kiezers en wat zij ook doen, zelfs door hunne onthouding nemen zij partij, aangezien degenen die niet kiezen en anti-klerikaal zijn, door hunne onthouding de klerikale dompers bevoordeeligen.

Het «elk zijn goeste» gelijk op de rolbaan, is dus eene zwakheid die niet past aan wie wil optreden als partij.

Aan de liberale werklieden afzonderlijk nu, deze zwakheid als partij te herstellen, door in blok te stemmen onder Koekenaas tegen de klerikale duisterlingen.

Zich onthouden is voor de dompers stemmen!

Geene onthoudingen!

Omtrent het getal onthoudingen, is er maar eene zienswijze; er waren er te veel, veel te veel, en dat mag niet meer gebeuren.

Vast en zeker zijn wij overtuigd,

dat er zich honderde socialist onthouden hebben op den 28 Maart.

Waarom?

Omdat vele van hen ten onrechte dachten, dat de strijd wanhopend was en de dompers de vruchten gingen plukken, hunner maandenlange lasteringen en leugens.

De uitslag heeft bewezen, hoe zeer zij hun bedrogen en hoe de partij trots alles geklommen was.

Ook twifelen wij geenzins of al deze soldaten zullen nu op dek zijn, om den grooten en beslissenden slag te leveren.

Wat de eerste maal eene dwaling was, zou nu een echt verraad worden.

En aan al onze vrienden drukken wij nu vast op het hart, eene uiterste poging te doen, om iedereen ter stembus te doen gaan.

En voornamelijk gezorgd, dat de stoet 'smorgens groot weze, indrukwekkend om de laatste aarzelingen der onverschilligen te overwinnen.

Geen onthoudingen dus, dat weze de leus!

Zich onthouden is voor de dompers stemmen!

Te onthouden!

In den gentschen gemeenteraad stemden de dompers tegen:

De 2-50 fr. daags aan de mestvragers.

De 3 fr. daags aan de stadswerklieden.

Het 100urenwerk aan dezelven.

De subsidie aan de werkstakingende continuesmeisjes.

Den Eersten Mei.

Zij stemden voor het behoud van den Carnaval.

Zij speelden pieperkenduk bij de stemming der subsidie aan de miljoenairs der koersen.

Wilt gij door zulke mannen vertegenwoordigd zijn?

Zoo neen, stemt dan allen

onder Koekenaas.

Geene onthoudingen!

Hoe is het mogelijk?

De dompers verklaren dat de socialist 700 stemmen zijn achteruit gegaan, zij zelve behielden hun standpunt en de vooruitgang der liberalen is onbeduidend.

Hoe is dit mogelijk?

Er zijn 1092 kiezers meer, de opkomst is grooter dan ooit, er zijn min onthoudingen.

Als de dompers bleven wat zij waren, de liberalen niet vooruitgingen en wij achteruit, dan vragen wij, waar:

1. de 1002 nieuwe kiezers naartoe zijn.

2. de stemmen zijn van hen die in groot getal zijn opgekomen.

Wij vragen explicatie aan dien rekenkundige fin de siècle die ontdekt hebben dat 7500, gelijk staat met 700 min van 5300.

Leest aandachtig de redevoering van gezet Bar, uitgesproken in den gentschen gemeenteraad, en gij zult overtuigd zijn hoe kranig de socialist de werkersbelangen verdedigen.

Briefwisseling

Zoo zijn er velen!

Vriend Opsteller,

Gefel deze eenige regelen te plaatsen als bevestiging der knoelertijen die in het opmaken der kiezerslijsten worden gepleegd:

Ik heb maar mij zelve te nemen als voorbeeld.

Ik H. D. J., oud 37 jaar, woon sedert 23 jaar te Ledeberg en oefen er sinds 20 jaar mijn stiel uit als schilder, en in de laatste 5 jaar bij denzelfden baas.

Ik heb reeds tweemaal gekozen voor den Werkrechttersraad en den Werk- en Nijverheidsraad, en nu ben ik van de kiezerslijst af. Waarom? Dat vraag ik mij te vergeefs af.

Ik heb gereklameerd, maar vruchteloos; men kan, zegt men, er niets aan doen.

Dit zijn de woorden die de gemeentesecretaris mij iedende.

Welnu, wanneer zulke feiten gebeuren te Gent en te Ledeberg, dan kan iedereen veronderstellen wat het is te Nazareth, Cruyschaathem en andere middenpunten van Vlaanderen waar

de werklieden meer. Vriend

Zoo zij niets batig klaard bedriege

Elke mogel dag m aan d

L In hun dompers naar zij hunne e len voor Marx en Het Za duizend liegt!

Het Fe Socialist Wij ge partigen te voeder op rijper willen.

Vooruit die hun ste-comt Wie b Niema Maar z genooten ze wijs e Dat is het.

Denken en nog t blijven? Het ka overschie snel, de En de men er o

O Best gelegen zeggen de scho want steeds v of verta Vraa lezers v uiterste EED thans o Wij wijzend pende kind, z gelezen van Va Binn in het l FEU blad m War meeste lezers e daarom van e der ari Ons van e een eng liefde spelen, dels zij In d voor t kijkje engelse van m turen l Terv leeren, de we hunne kennen

de werklieden niet eens zouden durven rekla-
meeren.

Vriendelijk gegroet.

H. D. J.
lid van « Vooruit » n. 845.

Zoo zijn er velen! En toch zal al dat geknoci
niets baten, integendeel, het zal de werklieden
klaar doen zien en de verbittering tegen de
bedrivers vermeerderen.

Elke goede socialist die in de
mogelijkheid gesteld is, zal Zon-
dag morgen om 8 ure deelnemen
aan den stoet.

LEUGENAARS!

In hun vuil Zweepken verklaren de gentsche
dopers, dat Vooruit de kinderen der socialist
naar zijn lokaal roept om daar, in plaats van
hunne eerste communie te doen, neer te knie-
len voor de joodsche stichters van 't socialisme
Marx en Lassalle.

Het Zweepken liegt en wij roepen de twintig
duizend socialist van Gent tot getuige dat het
liegt!

Het Feest der Jeugd wordt ingericht door den
Socialistischen Vrijdenkersbond.

Wij gelooven toch wel dat onze vrijdenkende
partijgenooten meester zijn hunne kinderen op
te voeden in hunne overtuiging, op conditie ze
op rijpen leeftijd vrij te laten, te doen wat zij
willen.

Vooruit telt duizende leden, de meerderheid,
die hunne kinderen laten doopen en hunne eer-
ste communie laten doen.

Wie belet het hun? Wie verwijt het hun?
Niemand!

Maar zij ook laten hunne vrijdenkende partij-
genooten doen wat zij willen en daarin handelen
ze wijs en verdraagzaam.

Dat is de waarheid en al onze leden weten
het.

Denken de dompers nu dat er met te liegen
en nog te liegen, toch wel iets zal van over-
blijven?

Het kan zijn, maar veel zal er toch niet van
overschieten, want: al loopt de leugen nog zoo
snel, de waarheid achterhaalt haar wel.

En de waarheid is gelijk de nagels, hoe meer
men er op klopt, hoe dieper ze indringen.

Onze Feuilletons

Beste lezers, wij willen van deze
gelegenheid gebruik maken om u te
zeggen, dat het blad Vooruit steeds
de schoonste beste feuilletons geeft,
want zijne mengselwerken worden
steeds voor hem opzettelijk geschreven
of vertaald.

Vraagt maar eens aan de gewone
lezers van Vooruit of zij weer niet ten
uiterste voldaan zijn over **DEN
EED EENER MOEDER**, die
thans op zijn einde loopt?

Wij geven steeds gezonde, onder-
wijzende, zedelijke en tevens aangrij-
pende werken, die door vrouw en
kind, zoowel als door den man kunnen
gelezen worden. Dat zullen alle lezers
van Vooruit volmondig bekennen.

Binnen eenige dagen beginnen wij
in het blad Vooruit 'n **NIUWEN
FEUILLETON**, weer voor ons
blad met veel zorgen vertaald.

Wanneer wij zeggen dat dit een
meesterwerk is, dan gelooven al onze
lezers dat dit zoo is, want onze faam
daaromtrent is gemaakt, zooals deze
van een handelshuis voor een bijzon-
der ariikel.

Ons nieuw werk is de geschiedenis
van eene jacht op de millioenen van
een engelschen milliardair, waarin de
liefde en de haat eene voorname rol
spelen, moord en vergiftiging de mid-
dels zijn.

In dit werk, dat de heele wereld
voor tooneel heeft, doet men een
kijkje zoowel in de fransche als in de
engelsche paleizen der heeren, waar-
van men de levenswijze en de avon-
turen leert kennen.

Terwijl men uit dit boek veel kan
leeren, doet men eene reis bijna rond
de wereld, leert men de Hindoes,
hunne zeden en hunne gebruiken
kennen, alles uitgewerkt in drama-

tische tooneelen, te zee en te land, in
dage en bij nacht, in paleizen en
op schepen, in intrigues van allen
aard, waarbij de hoofdrol wordt ge-
speeld door het geld.

**Onze Nieuwe Feuil-
leton**, wij durven het gerust ver-
zekeren, zal de lezers boeien en
nieuwsgierig maken, zooals al onze
vorige, van den eenen dag tot den
andere, zal Vooruit tot een vriend
van den lezer maken, omdat hij er alle
dagen, behalve den dagbladinhoud,
wat schoons en onderwijzend, wat
aantrekkelijks in vindt na den dage-
lijkschen arbeid.

Wij durven ten minste hopen,
vriend lezer, dat gij eene proef zult
doen, indien gij geen regelmatige
lezer van ons blad zijt. Aan eene
proef waagt gij niets. En eene proef
is ons eene waarborg, dat gij ons blad
zult nemen, alleen **voor den
Feuilleton**.

Alle werklieden lezen op onze dagen
en hebben behoefte aan hun dagblad,
maar Vooruit alleen is een werk-
mansblad!

Vooruit wordt door arme menschen
voor arme menschen geschreven;
ons blad is alleen in staat om de be-
langen der werklieden te verdedigen
tegen den algemeenen vijand, den uit-
buitenden kapitalist, den geldzuigen-
den patroon.

Elke arbeider die goed zijne be-
langen begrijpt, leest Vooruit, steunt
Vooruit, verspreidt Vooruit, ijvert
voor Vooruit, omdat Vooruit zijn
advokaat, zijne verdediger is en steeds
voor hem op de bres staat.

Leest dus ook Vooruit!

Vooruit geeft aan zijne lezers alles
wat een blad kan verschaffen; ont-
wikkeling, verlichting, troost en ge-
not, uitspanning door zijne met
zorg uitgekozen Feuilletons.

Vooruit moet geen geld winnen.
Vooruit is het blad zijner lezers.
Vooruit is het blad eener zaak, eens
princiëps, eener partij. Hoe meer
lezers Vooruit heeft, hoe grooter hij
wordt en hoe meer de lezers er zullen
aan hebben.

Leest het bagblad Vooruit dus, dat
binnen eenige dagen verschijnt met
**eén schoonen nieuwen
Feuilleton**, dien gij zeker met
belang zult lezen.

Wie zich onthoudt, verdient geen stem-
recht!

Kenschetsend!

Onze partijsecretaris getroostte zich de moeite
gedurende zeven dagen lang aandachtig Het Volk
te lezen en de bilan op te maken van wat er
daar zooal in voorkomt.

Daarin betoonde onze partijgenoot veel moed
en hoe onaangenaam zulk een werkje nu ook
is, het heeft zijn nut voor de partijgenooten.

Het dompersblad besteedde 19 artikelen
tegen de werklieden gericht, het loochende
de klachten gedaan over eene vlasfabriek, het
pleitte de zaak van een uitbouter van Roeselare
en het vroeg aan den minister om de kiezers-
lijsten, die nu reeds meer dan de helft ver-
valscht zijn, nog een beetje meer te vernieuwen.

Voor de werklieden vroeg het schijn-
heilig blad **O!** Tegen de fabriekanten
schreef het **O!**

Maar — en dat repareert alles — het vroeg
opslag voor de pastoors.

Wij zijn benieuwd wanneer de werklie-
den die dit schandblad nog lezen eens de oogen
gaan openen en gewaar worden dat men hen op
flesschen trekt?

Geene onthoudingen!

Wat de liberale regeering voor de werklieden deed

De wet op de dronkenschap stemmen
die niet gevolgd wordt.

De wet op den alkool, welke veel mil-
lioenen in de staatskas brengt, zonder het
verbruik van genever te verminderen.

De regeering liet ongestoord de kasteel-
heeren meester om den prijs der pachten
te bepalen. Niets mocht hen daarin hin-
deren.

De schandelijke jachtwetten bleven be-
staan, de rijken moeten zich toch vermaken,
op kosten van de arme boeren. Dat de
vruchten van den boer zijn land afgevreten
worden dat is voor hen het minste. Ziehier
eenige sommen die door het gouvernement
werden verspild.

	1880	1892
Gendarmen	3,423,742	4,244,700
Leger	47,447,606	51,605,250

	1880	1892
	50,871,348	55,621,941

Op goede tien jaar zoo wat 5 1/2 millioen
meer aan geweldmiddelen, terwijl men
klaagde geen geld te hebben als het de be-
langen van de buitenlieden betreft. Enterwijl
zij aldus de millioenen wegwierpen, werden
de kosten van het onderwijs van den kleinen
man verminderd.

Hunne leus was: de werkmenschen arm en dom
houden, arm door de hongerloozen en hooge
pachten, dom door geen onderwijs te geven.

Men gaf uit aan onderwijs in

	1880	1892
Volksscholen	13,421,446	10,512,855

Dus 3 millioen minder per jaar.

De liefde der regeerders bestaat dan voor
de werklieden in min scholen, maar meer
kazernen; min onderwijs, meer gendarmen,
min boeken, min eten, meer geweren, meer
kogels.

En de kliek van die mannen, welke aldus
met 'svolks belangen omspringen, die zouden
willen dat gij werklieden, de slachtoffers
van het slechte dat zij bedrijven, dat gij
voor uwe verdrukkers stemt, tegen uwe
redding, het socialisme!

Dat kan niet zijn:

Zondag zult gij als één man onder
koekenaas voor de Socialisten
stemmen!

Geene onthoudingen!

Uit de Redevoering van gezet Bar in de Gemeenteraadzitting van Maandag 5 April.

Mijne Heeren,

Wanneer er menschen zijn die al
onze bekommering en belangstelling
verdiene, dan zijn het voorzeker die-
genen die 40, 50 en zelfs langer jaren
gewerkt hebben en door ouderdom
niet meer in staat zijn nog hun werk
uit te oefenen.

Ik meen dat het voor ons plicht
is om in de mate van het mogelijke te
trachten deze ongelukkigen ter hulp
te komen, voor wie tot hertoe weinig
of niets werd gedaan.

Hoe is de toestand? Het meerendeel
der werklieden als zij den ouderdom
van 60 à 65 jaren bereikt hebben, zijn
niet meer in staat nog te werken. Het
ware niet meer dan rechtvaardig dat
zij, als vergoeding voor heel hun leven
gezwogen te hebben en in ruil voor
hunnen arbeid, het overige van
hunne levensdagen onbezorgd moch-
ten doorbrengen. Ongelukkiglijk is
het heel anders gesteld.

De werklieden zien met schrik hun
ouden dag te gemoet, omdat zij door
ondervinding weten, dat van den
oogenblik dat zij niet meer kunnen
werken, hunne ongelukkige dagen
aanbreken.

Gedurende al de jaren dat zij gewerkt
hebben, hebben zij slechts met moeite
in de levensbehoeften kunnen voorzien
en niets kunnen besparen voor hunnen
ouden dag. Wat blijft er hun over.

Om door de Hospitie ondersteund

te worden moet een van het echtpaar
den ouderdom van 70 jaar bereikt
hebben. Wanneer zij zich in deze
voorwaarde niet bevinden, blijft er
hun anders niets over dan zich tot het
bureel van weldadigheid te wenden.
De hoogste onderstand door het bureel
gegeven, is zes franken. De onder-
stand wordt verdeeld in winter- en
zomermaanden. Men rekent 8 zomer-
maanden en 4 wintermaanden.

Deze welke in de winter — hebben in de zomer

	6,00	4,50
	4,50	3,00
	3,00	2,00

Een spinner oud 71 jaar zijne echt-
genoot 69 jaar, en die gedurende
48 jaren, in de fabriek « Lousbergs »
had gewerkt vraagt aan het bestuur
der Godshuizen ondersteuning.

Men geeft hem voor antwoordt dat
hij zich tot het bureel van Weldadig-
heid moet wenden, een raad die hij
volgde. Hij kreeg 3 fr. ondersteuning
voor de wintermaanden en 2 fr. voor
de zomermaanden. Dus eene almes
van 6 centiemen daags of voor elk
3 centiemen.

Een echtpaar elk 63 jaar oud beiden
niet meer kunnende werken kregen
van het bureel 3 fr. gedurende de
wintermaanden, in den zomer niets.

Twee ouderlingen waarvan de man
75 jaar en de vrouw 69 jaren was
trokken gedurende de wintermaanden
3 fr. en in de zomermaanden 2 frank,
die werklieden verklaarden mij dat zij
meer dan eens zonder eten moesten
slapen gaan.

Degenen welke 6,00 fr. in de winter
genooten hebben 62 fr. in het jaar of
17 centiemen per dag.

Degenen aan 4,50 fr. in den winter
hebben 40,40 fr. in het jaar of 11
centiemen per dag.

Degenen aan 3,00 fr. in den winter
hebben 28,00 fr. in het jaar of 6 cen-
tiemen per dag.

Meer dan eens ben ik verontwaar-
digd geweest wanneer ik de ellende
vernam dier ongelukkigen en hun
leven vergeleek bij dit van hooge
ambtenaars, die op 55 tot 60 jarigen
ouderdom, en die gedurende hun
leven niet veel gewerkt hebben, dui-
zend franksals pensioen genieten.

De meesten onzer werklieden zijn
als zij niet meer kunnen werken ver-
oordeeld om op het einde van hun
leven, in een gesticht, een hospitaal
of bedelaarsgesticht te gaan sterven,
dikwijls gescheiden van hunne kinde-
ren en allen die zij liefhebben.

Wellicht zal men antwoorden dat
hunne kinderen hen zouden moeten
ondersteunen, maar deze winnen in de
meeste gevallen niet genoeg om in de
behoeften van hun eigen huisgezin te
voorzien, hetgeen het getal van 1310
huisgezinnen, die in 1895 ondersteund
werden door ontoereikendloon genoeg
bewijzen.

Over de hospiciën sprekende, wat
moet er gedaan worden? Het bureel
van weldadigheid moet voorzeker
zijne uitgaven regelen volgens zijne
ontvangsten.

De stad geeft jaarlijks als subsidie
aan de bestuurders en onderhoud der
twee schouwburgen voor het vermaak
der burgers 68,000 franken.

3,000 franken aan de koersen aan
rijke lieden die het niet noodig heb-
ben.

1,000 franken om stoeten in te
richten. Wanneer er duizend frank
daarvoor gevonden worden, dan moet
men ook geld hebben om de werk-
lieden die niet meer kunnen werken
ter hulp te komen.

Nu eenige woorden over de gestichten der ouderlingen.

Over het algemeen wordt er erg over het voedsel geklaagd.

Wanneer wij den prijs per onderhoudsdag nagaan dan zien wij dat de prijs veel verschilt met diender andere gestichten.

In 1895 was de onderhoudsdag voor:

de ouderlingen	fr. 0,62
de oude mannen	" 0,48
krankzinnige mannen	" 1,17
" vrouwen	" 1,03
Weezengesticht jongens	" 1,03
" meisjes	" 0,93
Gesticht Lousberg	" 0,90
" Blindhuis	" 1,07

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de onderhoudsprijs van de ouderlingen veel lager is dan van de anderen.

De onderhoudsdag van het gesticht Lousberg verschilt 28 centiemet met dien der oudemannen, en bijna de helft met den prijs van den onderhoudsdag der vrouwen.

Ziehier de voornaamste klachten over het eten van het oudemannenhuis:

Den vrijdag brengt men vleesch in het gesticht hetwelk onmiddellijk gekookt is en wanneer het gereed is dan in groote potten wordt gelegd in het water. Den zondag, den maandag en donderdag krijgen de oudjes vleesch.

Den dinsdag geeft men hun ook somtijds vleesch; dit is overschot van vleesch van den zondag, dat gekapt wordt en aan pensen gelijkt. Daar wordt alles in gekapt; beenderen, menuten, vet, vellen van vleesch, triepen, enz., enz.

Er zijn er die mij vertelden, dat zij het bij hunne kinders medege dragen hadden, en het aan de kat wierpen die het weigerde op te eten.

Het vleesch dat zij den donderdag eten is reeds van den vrijdag gekookt en ligt bijna eene heele week in het water, waardoor het heel zijn smaak heeft verloren.

Integendeel hebben de kostgangers uit het gesticht Lousberg in plaats van 3 maal 6 maal vleesch en versch.

De soep is gelijk water; nooit is er een beetje vet op en meer dan eens gebeurt het dat zij zoo zuur is dat men ze niet kan eten.

Den vrijdag hebben de dutsen eene teloor pap waarin een beetje rijst is. Na den pap eenige pattaten en verder niets meer.

Zulks is ook het geval in het gesticht der oude vrouwen. In het gesticht Lousberg hebben zij integendeel den vrijdag bij den pap, pataten en boterhammen met kaas, somtijds aieren en mosselen. Ook is het niet zelden dat de ouderlingen in het oudemannenhuis den dinsdag en zelfs den woensdag nog in hunne soep den overschot van den zondag krijgen.

De oudjes verzoeken op gelijken voet gesteld te worden met dezen van het gesticht Lousberg, voor wat het eten en de uitgangen betreft en dat is zeker niet overdreven.

De ouderlingen verzochten mij ook U het volgende te vragen:

Er komen geheele vaten siroop in het gesticht en de ouderlingen zien er nooit een spoor van.

Waar gaan de eieren naartoe die er binnen komen?

In de begrooting staat eene som geschreven voor visch.

Wie eet dien visch? De ouderlingen krijgen er nooit.

De zieke ouderlingen hebben hetzelfde eten als de anderen; een zieke die berecht was kreeg ook gestampte patatten, iets waarover de andere ouderlingen schande spraken aan den broeder.

De mannen uit het gesticht Lousberg mogen alle dagen van 's morgens 8 1/2 tot 12 ure uitgaan, 's namiddags van 1 1/2 tot 6 ure.

De ouderlingen mogen maar uitgaan van 12 tot 5 1/2 ure.

De ouderlingen zouden mogelijks willen om in de zomer ook maar om 7 ure te moeten binnengaan.

Wanneer zij opmerkingen op het eten maken, worden zij verweten voor straatloopers, schooiers, enz. Dit verwijt werd toegebracht aan een zekere M...., die meer dan 50 jaren in de fabriek Lousberg had gewerkt en opmerkingen op het eten maakte.

Ik wil insgelijks de aandacht roepen op het bestuur van de Godshuizen.

In het gesticht Lousberg zijn er 4 oude mannen, wier echtgenooten zich in het oudvrouwenhuis bevinden. Allen zijn gezond.

De hospiciën betalen voor den man 92 centiemet daags.

Voor de vrouw 48 centiemet, is dus 1-40 fr. daags of 9-80 fr. per week die de hospiciën betalen.

Moest deze som wekelijks aan deze oudjes gegeven worden, die zouden met eene kleine ondersteuning van hunne kinderen bijeen kunnen blijven.

Ziet hier nu, om aan te toonen dat onze oudjes hier het slechtst behandeld worden, eenige cijfers omtrent den prijs van den onderhoudsdag in andere liefdadigheidsgestichten.

Arendonck	fr. 1,56
Zelee	" 1,30
Asper	" 0,80
Waeregem	" 1,00
Ingelmunster	" 1,10
Hodimont	" 1,50

En bij ons voor de mannen 0,62 en de vrouwen 0,48 centiemet.

Voor het overige sluit ik mij aan bij de voorstellen gedaan door mijn vriend Anseele, bij het college aandringend om deze ongehoorde feiten te doen ophouden, de rechtmatige grieven weg te nemen. Onze ouderlingen verzorgen, hun een onbekomerd en gelukkig bestaan schenken is zeker eene schoone en groote taak, die ons aller aandacht en werkzaamheid verdient. (Zeer wel, links).

BOERENMENSCHEN

EN

Soldatenpaarden

Uit een boekje, geschreven door den heer Deneffe, beroemd oogmeester te Gent, en opgedragen aan den provinciaal raad van Oost-Vlaanderen, blijkt, dat 265 dorpen, meest uit Oost-Vlaanderen, die te samen een bevolking hebben van 513 duizend 562 inwoners, aan hun dokter der armen betalen: de som van 74 duizend, 478 franks per jaar of 14 1/2 centiemet per inwoner en per jaar.

Voor die 14 1/2 centiemet moet de dokter der armen al de zieke armen bezoeken, de verlossingen doen, de medicamenten leveren, enz., enz.

Elkeen zal met ons moeten bekennen dat voor zulk een spotprijs geen enkel dokter goed werk kan doen en de arme zieken van den buiten dikwijls moeten sterven in een hoek gelijk een hond, bij gebrek aan verzorging en de noodige medicamenten.

Dit is nu voor de arme menschen, maar hoe gaat het met de paarden?

Ziehier:

In het Belgisch leger zijn er 7319 paarden. Om deze te verzorgen als zij ziek zijn, zijn er vijf en dertig veeartsen of paarden-

doktors, die per jaar winnen, te samen, 129 duizend 150 franken.

De 37 apothekers van het leger winnen per jaar 135 duizend 550 franken, en de medicijnen kosten 200 duizend frank per jaar, te samen dus 335,550 franken.

Als wij daar nu een tiende van nemen voor de paarden, zien wij dat de paarden van het leger kosten,

Aan veeartsen	fr. 129,150
Aan 1/10 der jaarwedde van apothekers en de kosten der medicijnen	" 33,500

Totaal: fr. 162,650

162,650 gedeeld door 7319 paarden, dit maakt dat de ziekendienst per paard en per jaar 22,25 frank kost of zooveel als de ziekendienst van 155 arme inwoners der vlaamsche katholieke gemeenten.

Als hij ziek is, of op het doodsbed ligt, is de arme vlaamsche boer 155 maal min waard dan een paard van den troep!

Zegt eens, vlaamsche werken zouden gij niet kiezen voor de knechten der rijke heeren, die zulke schoone dingen hebben ingevoerd?

Meetings

DONDERDAG AVOND

Ledeberg. — Lokaal De Werkman, om 8 1/2 ure.

Dagorde: Waarom de Slaatsbedienden van Gent Kiezers zijn en die van Ledeberg niet!

Gent. — In de Estaminet De Cosmorama, Wondelghemstraat, om 8 1/2 ure.

M. Huysmanwer, Volksvertegenwoordiger is uitgenoodigd.

Muide. — Cité Landbouwerstraat, om 8 1/2 ure.

In geval van slecht weder in de herberg Den Biehorf bij Cies Van Guysen.

VRIJDAG

Muide. — Om 8 1/2 ure in den Cité de Moete Waard, (Galgenberge), in geval van slecht weder in de herberg Antwerpen.

Roozendaelken. — Bij de Bagattestraat, om 8 ure.

Cité Ouvrier. — St-Pieters, om 9 ure. In geval van slecht weder in het feestlokaal van Vooruit.

Kasteelboulevard. In de Cité Gruitgracht, om 8 ure.

Karpeelstraat. — In de Cité Rooden steen, om 9 ure.

In geval van slecht weder in 't lookaal De Vrije Bakkers, Puinstraat.

Dampoort. — St-Amansberg, in de remise van M. Maenhout, om 8 1/2 ure.

ZATERDAG

Dampoort. — Cité Land van Waasstraat, om 8 ure.

Dampoort. — Cité Everaard, Dendermondschensteenweg om 9 ure.

Tusschen 8 en 9 ure 's avonds voor de meetings, die hier onder volgen:

Vossekoer. — (Vossestraat).

Cité Léon. — (Kastanjestraat).

Nieuwen Cité. — (Hamerstraat).

Cité Van Loo. — (Abrikostraat).

Cité Luizengevecht. — (Groendreef). In geval van slecht weder, zullen de Meetings plaats hebben in de volgende lokalen:

In de Stad Doornijk, Kiekenstraat, 21.

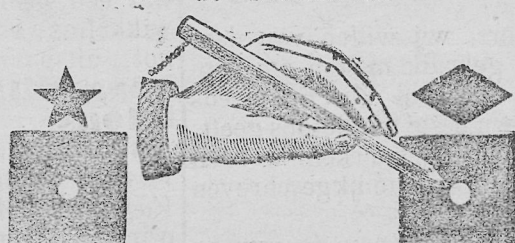
In het Boldershof, Tulpstraat 65, (hoek der Kastanjestraat).

Dagorde voor al deze meetings:

De balloteering van zondag toekomende. Werklieden, partijgenooten, gezorgd dat er volk op de meetings is

Balloteering voor den Werkrechtvaardersraad (Model van den kiesbulletijn)

ZOO STEMT MEN
voor de Socialisten

Werkelijke leden, mandaat eindigende in 1903

Machienbouw	De kwade moordenaar	Haeck
Wassnijverheid		Vander Haegen
Bouwvakken		De Vylder

Werkelijke leden, mandaat eindigende in 1900

Weefnijverheid	De kwade moordenaar	De Middelaar
Verschillige nijverheden		Baudewijn

Plaatsvervangende leden, mandaat eindigende in 1903

Machienbouw	De kwade moordenaar	Waerl
Bouwvakken		Van Hecke
Verschillige nijverheden		Steenhout